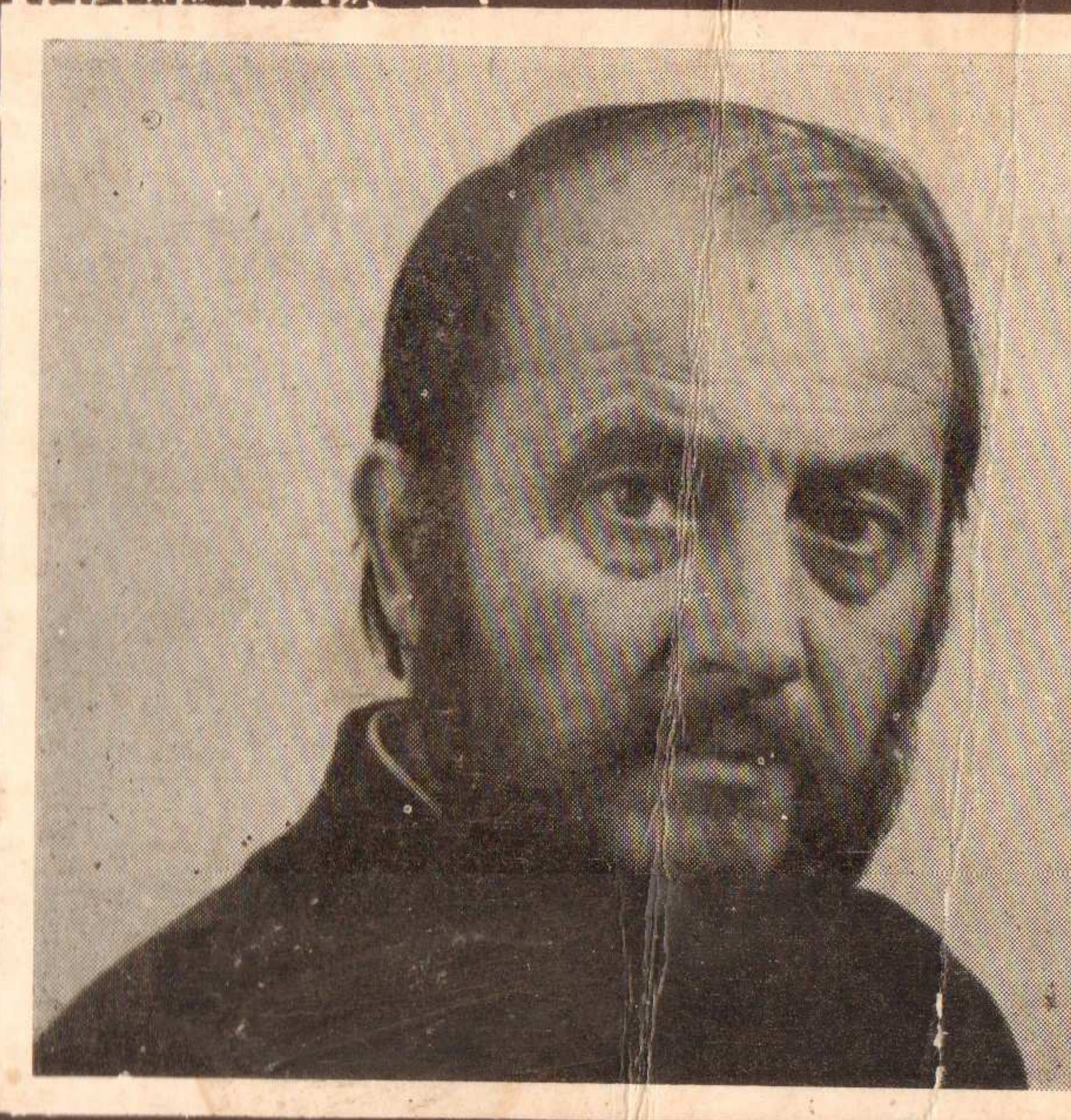
Живопис
Романа
Безпалківа

КАТАЛОГ
ВИСТАВКИ

Живопис
Романа
Безпалківа

ЛЬВІВСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ СПІЛКИ
ХУДОЖНИКІВ УРСР
ЛЬВІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ ІНСТИТУТУ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА
ФОЛЬКЛОРУ ТА ЕТНОГРАФІЇ ім. М. РИЛЬСЬКОГО АН УРСР

КАТАЛОГ
ВИСТАВКИ

Живопис Романа Безпалківа

Львів — 1988

... Подумалось що, власне, шлях до вершини і сама вершина — поняття дуже умовні, людина кожного ранку мусить починати сходження спочатку, незмінно запитуючи у себе: «Хто ти, що приніс у собі, чи надовго тебе вистачить?».

БЕЗПАЛКІВ Роман Михайлович.

Народився 1938 року у селі Глушин, Бродівського р-ну Львівської обл.

У 1962 р. закінчив фармацевтичний факультет Львівського медичного інституту. Працював за спеціальністю.

У 1971 році закінчив відділ художньої кераміки ЛДІПДМ.

Вчитель з фаху: Р. Сельський.
Працює в галузі образотворчого мистецтва.
Учасник обласних та республіканських виставок.
Від 1970 року — викладач композиції і живопису Львівського училища прикладного мистецтва ім. Ів. Труша.

Роман Безпалків прийшов у мистецтво у порівняно зрілому віці, коли його ровесники знали всі сущі закони композиції та таємниці малярської техніки, а набагато молодщі вже виставлялись на республіканських виставках. Перші, несміливі, а часом і не дуже самостійні спроби площинного живопису — «Очікування», «Молочниця», виконані в відтінках голубого кольору, вже відрізнялись своєрідним ліризмом і настроєвістю, а в полотні «Скрипаль» художник досягає вражаючої трагедійності. Образ старого музиканта, що в сумній задумі стискає тремтливими руками гриф скрипки (а їх, старих скрипалів, часто в ті роки можна було почути в подвір'ях-колодязях львівських будинків) — чи не перша спроба Безпалківа живописними засобами сягнути глибинності людських почуттів, відтворити їх конкретикою фарб.

Потім прийшов час захоплення етнографічними мотивами, проблемами декоративності, граничної узагальненості контурів і форм, співзвуччя умовних колірних площин — твори «Соняшники», «Вагітна», «Ольга», «Портрет матері», триптих «Троїсті музики».

Минають роки і життєві дороги художника дедалі збагачують його досвідом. Чимало змін стало в творчості Р. Безпалківа. Цілком по-новому вирішує він образну будову своїх картин, їхню зображальну мову. На зміну дещо умовній колірній декоративності приходить дуже стримана лаконічна тональність, прагнення до повної завершеності зображення, відчутна матеріальність творчої манери.

І коли оглядаємо ранні роботи художника, порівнюючи їх з творами останніх літ, відчуваємо: ні тоді, ні пізніше Р. Безпалків не задовольнявся елементарним трактуванням натури чи зовнішньою декоративністю. Митець завжди прагнув проникнути в суть предмету, виявити його змістову й естетичну цінність, колористичну наповненість і доцільність, в ньому неквапливо накопичувалась зрілість душі, невідступна потреба осмислити цей світ, прискіпливо дошукуючись істини. Тому малює лише те, що йому особисто близьке й дороге, що пройшло крізь серце і розум, що має тривку і незапе-

РЕКВІЄМ.

ПЕРЕТЯГУВАННЯ КАНАТУ

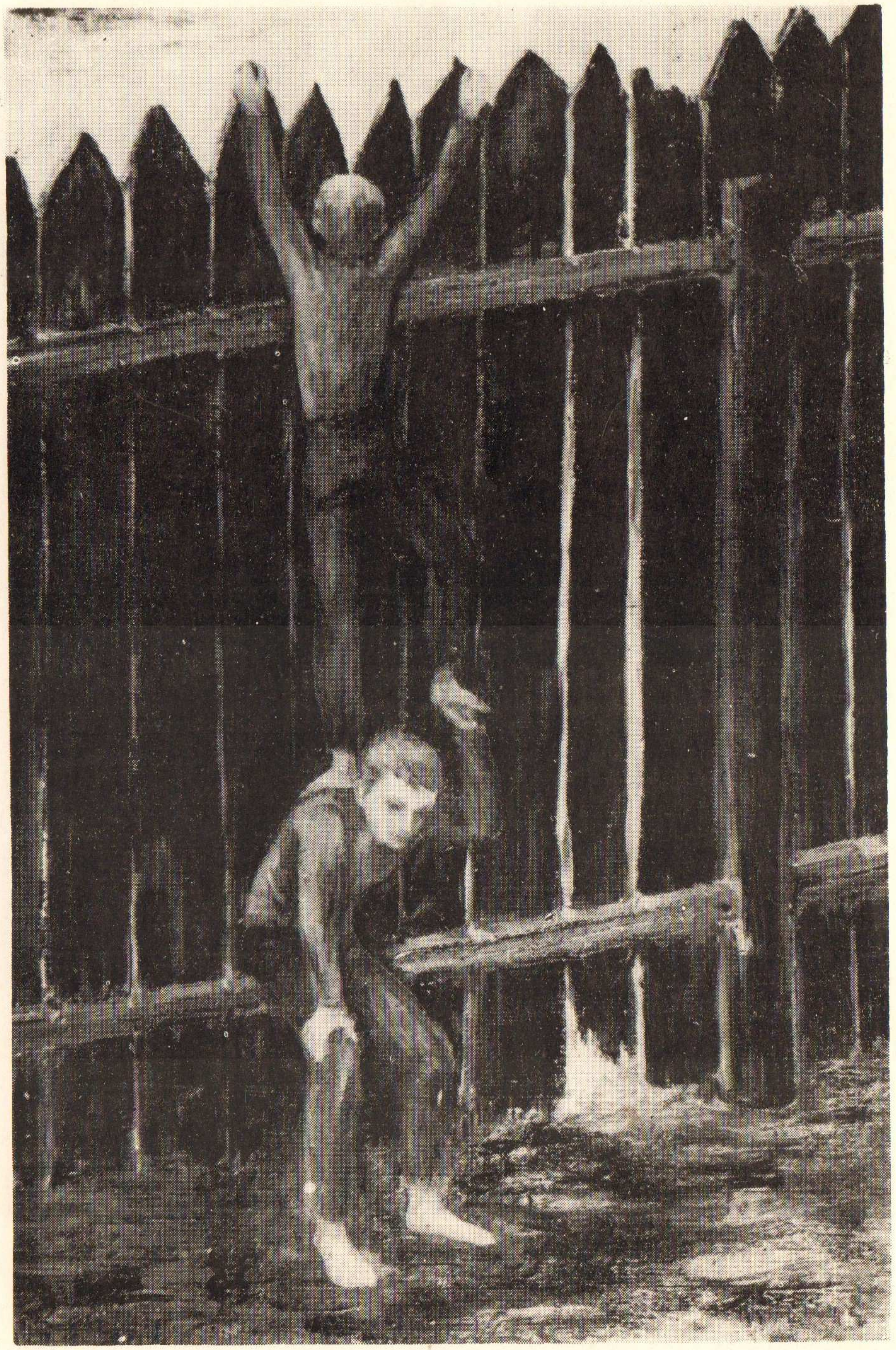
речну вартість: «Надія», «Реквієм», «Дума», «Везуть коней», «Гордіїв вузол», «Стадо», «Рибальські сіті», «Клубок», «Жюрі».

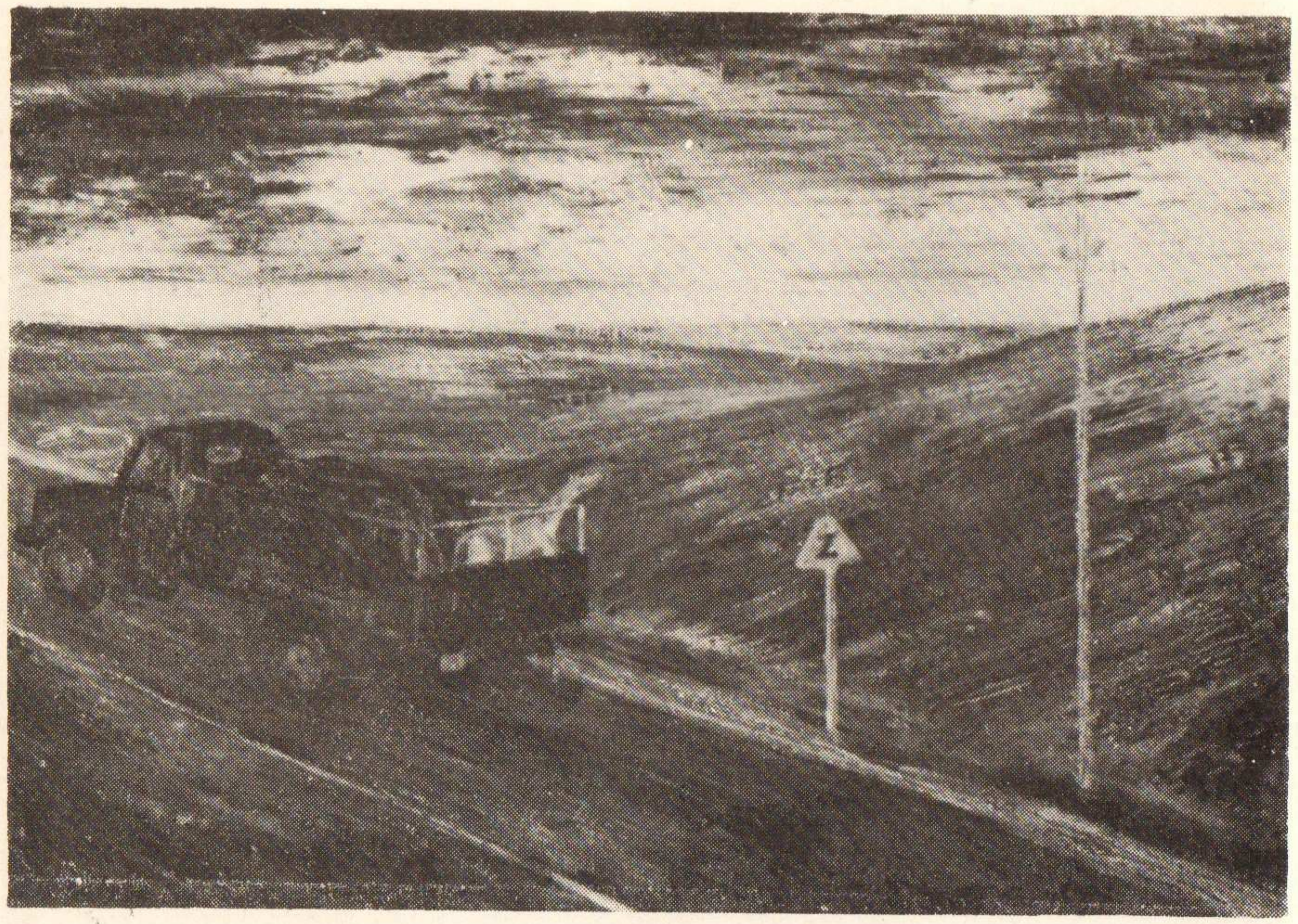
Близькому і водночас такому далекому неповторному світу мрій, чистих помислів, безпосередньому сприйняттю навколишнього присвячена серія робіт «Дитячі ігри», створена художником впродовж 1973—1987 років. Чи запускають діти голубів («Летіть, голуби»), перелазять через височезний паркан («Паркан»), грають у свої дитячі ігри («Дворик», «Перетягування канату»), чи знаходиться в полоні своїх дитячих мрій «Хлопчик і чайки», «Хлопчик з пташкою», «Хлопчик малює хатку», «Політ») — вони знаходяться в тому часі, який ще не скутий тисячами перестороги, немов самою своєю присутністю нагадуючи нам, як багато втрачаємо ми разом в втратою дитинства («Новина», «Хатка з кубиків»).

Але основним в творчості Р. Безпалківа є портрет, адже портретне малярство — це відображення того, що можна назвати квінтесенцією людського єства. Тут і психологія образу, і людська типовість, і індивідуальна неповторність, зумовлена неповторністю часу й самої особистості.

«Образ людини невичерпний, — вважає митець, — невичерпна її внутрішня й зовнішня краса. При чому,

ПАРКАН

ВЕЗУТЬ КОНЕЙ

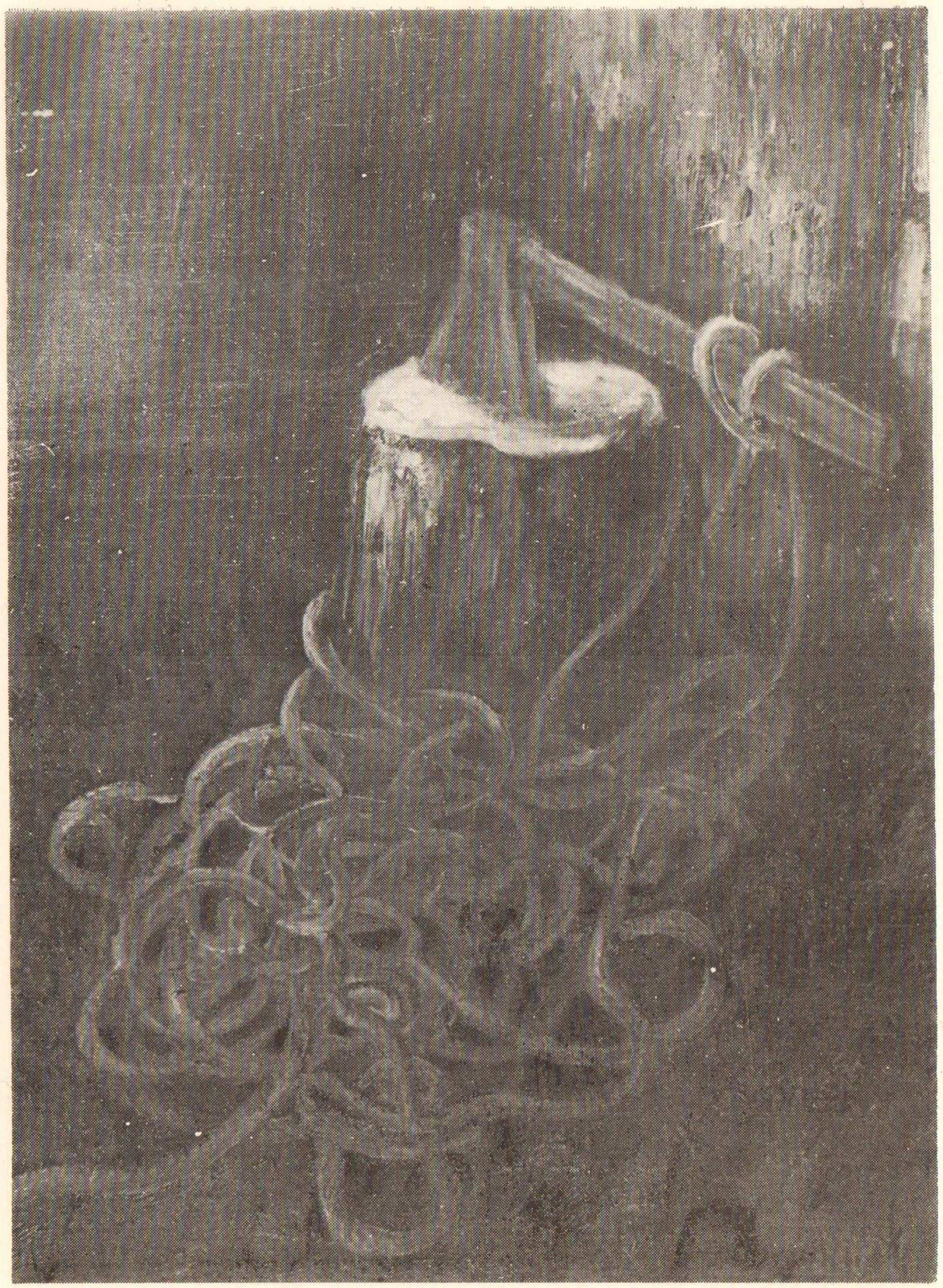
якраз в її глибинних проявах. Йдеться про красу людської душі, в якій жевріє вічний вогонь пізнання, зачарованості світом. І оця внутрішня краса завжди накладає свій відбиток на зовнішність людини, на вираз її обличчя, нарешті на те, як людина дивиться на вас. Вловити цей стан, коли риси людини відображають її одухотвореність, її живу, вічно пульсуючу думку, вловити і відтворити цей стан засобами мистецтва — ось у чому полягає велике завдання художника».

На портретах пензля Р. Безпалківа відображено людей творчої праці — М. Шашкевича, В. Стефаника, Г. Тютюнника, людей з міцним цілеспрямованим характером, ідейною переконаністю, духовна енергія яких владно передається глядачеві.

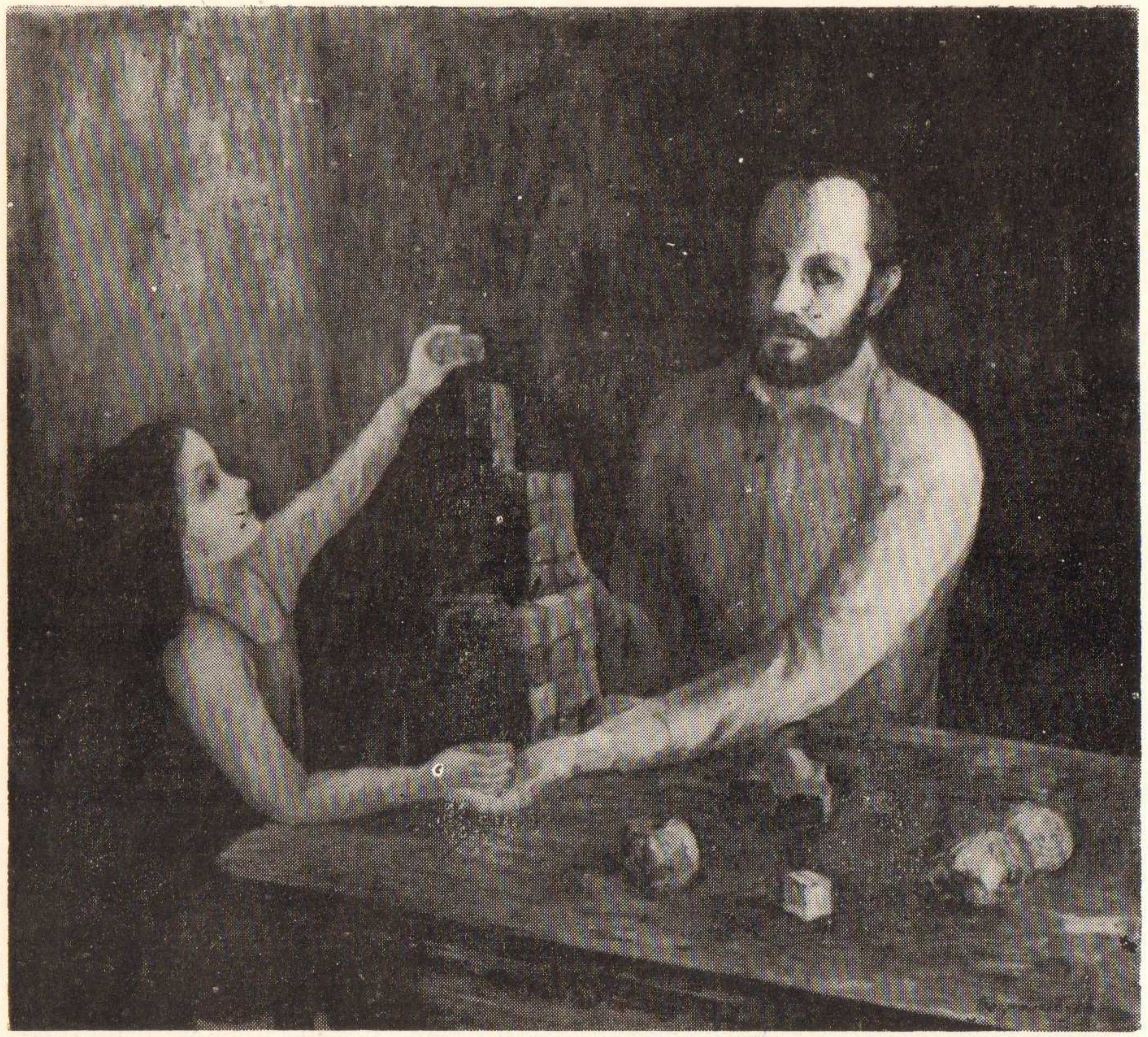
...Видатний полеміст, борець проти унії Іван Вишенський зображений в момент сумнівів, що краяли його душу, він наче промовляє до посланців України, стоячи на порозі своєї келії на Афоні:

Стійте! Стійте! Заверніться!
Я живу ще! По старому
ще кохаю Україну,
решту їй життя віддам!

...Втомленим рухом фізично змученої, але морально не

ВУЗОЛ

зломленої людини, відкриває ворота засніженого Літнього саду Тарас Шевченко.

...Мужнім і непохитним, незважаючи на всі життєві гризоти, зображений Іван Франко, що мов розчахнута блискавкою верба, завжди знаходить в собі сили пустити молоді зелені пагони.

...Зовні спокійний, та з душевною гіркотою несприйняття його творчості споглядає на світ поет Ігор-Богдан Антонович.

...Лесь Курбас — один із засновників українського радянського театрального мистецтва — зображений на самоті, в момент роздуму, коли і сцена, і зал (без акторів і глядачів) допоможуть людині розібратися в правильності свого шляху.

...Катерина Білокур — не тільки відома художниця, а й звичайна сільська жінка зі своїми болями і турботами, яка сили для життя і творчості черпає з рідної землі.

ХАТКА ІЗ КУБИКІВ

ДОЩ

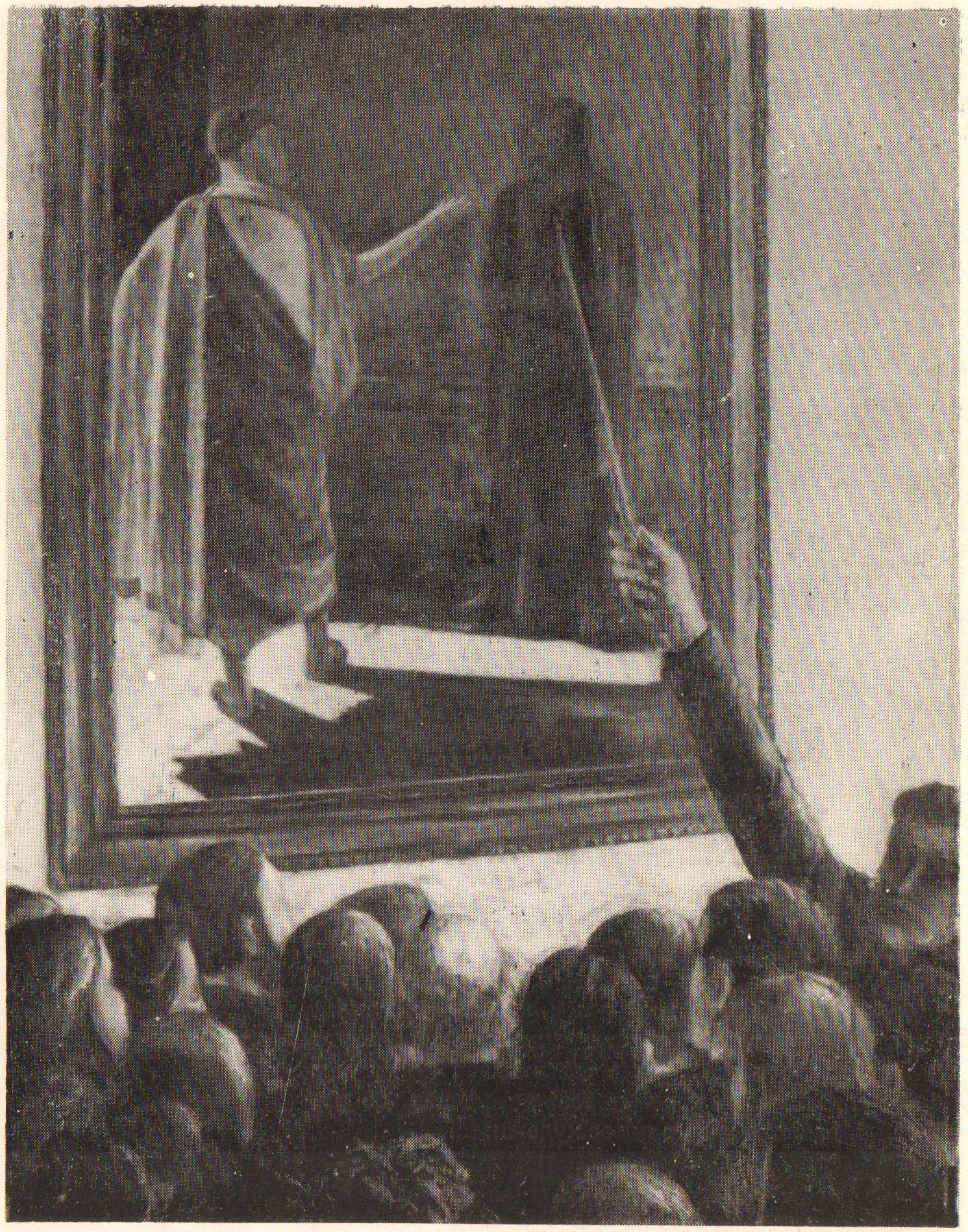
ЖЮРІ

...Великою щедрістю душі, любов'ю до навколишнього світу відзначається портрет художника Олекси Шатківського, який дарує глядачам свої улюблені червнобокі яблука, адже «через яблуко можна передати увесь світ».

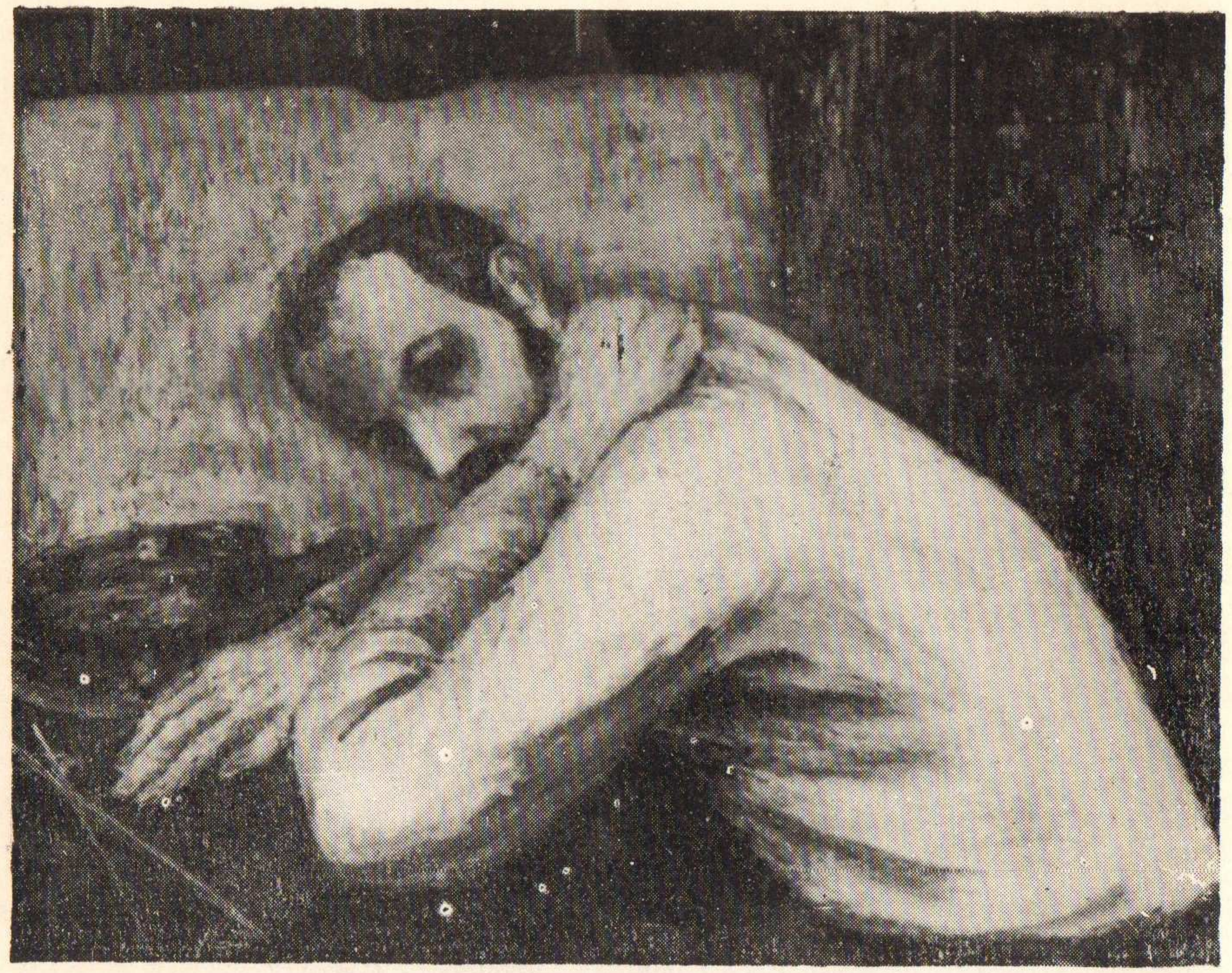
...Актор Юрко Брилинський зображений в ту мить, коли проживши чиєсь життя на сцені, знімає з лиця грим і пильно вдивляючись у дзеркало, повертається до самого себе. І лише скромний букетик волошок, ніжних і делікатних, як душа артиста, нагадує про захоплення і вдячність глядачів.

На полотнах художника живуть усі кольори, тони, півтони, відтінки. Та ніколи не вразять вони нас різкою барвистістю. Серйозність і глибина живопису Р. Безпалківа створює звучання, яке асоціюється з низькими звуками органу — це неквапливий притишений голос, до котрого дослухаєшся, розрізняючи серед будь-якого гомону.

І глядач, що хотів би все вхопити з льоту, мало що тут побачить. До цих полотен треба повертатись ще і ще. Вони спонукають до думок, до співпереживань.

ПЕРЕД
КАРТИНОЮ М. Ге

АВТОПОРТРЕТ

Окрему групу становлять автопортрети художника — «Джерело», «Запрошення до майстерні», «Автопортрет». Тут немає зайвого антуражу, кожна деталь грає свою, їй відведену роль. На одному з них — «Джерело» — художник зобразив себе на фоні безкрайого сільського пейзажу: він припав навколішки до землі, підставив пригоршні під струмінь джерела і набирається снаги, мовби зливаючись з навколишнім краєвидом, землею, джерелом. Адже тільки духовна сила рідної землі може вселити в нас впевненість, дати нашій мрії крила. Бо без справжньої, палкої любові до людини, до рідної землі, до батьківщини немає художника.

Список творів

1964

Дівчина із Звенигорода, к., о., 106×60
Ніна, к. о., 65×50
Марія, к. о., 65×60

1965

Молочниця, п. о., 106×72 (із серії «Львів 30-х»)

КАТЕРИНА БІЛОКУР

КЛУБОК

Весна. Очікування, п. о., 97×80
Старий музикант, к. о., 88×74 (із серії «Львів-30х»)

1966

Портрет учениці, п. о., 100×65
Мати і син, п. о., 147×70
Анна, п. о., 55×45

1967

Портрет матері, п. о., 100×70
Натюрморт з кріслом, к. о., 80×60
Натюрморт «Народне мистецтво», к. о., 80×60

1968

Натюрморт із хлібом і трояндами, п. о., 80×60

1969

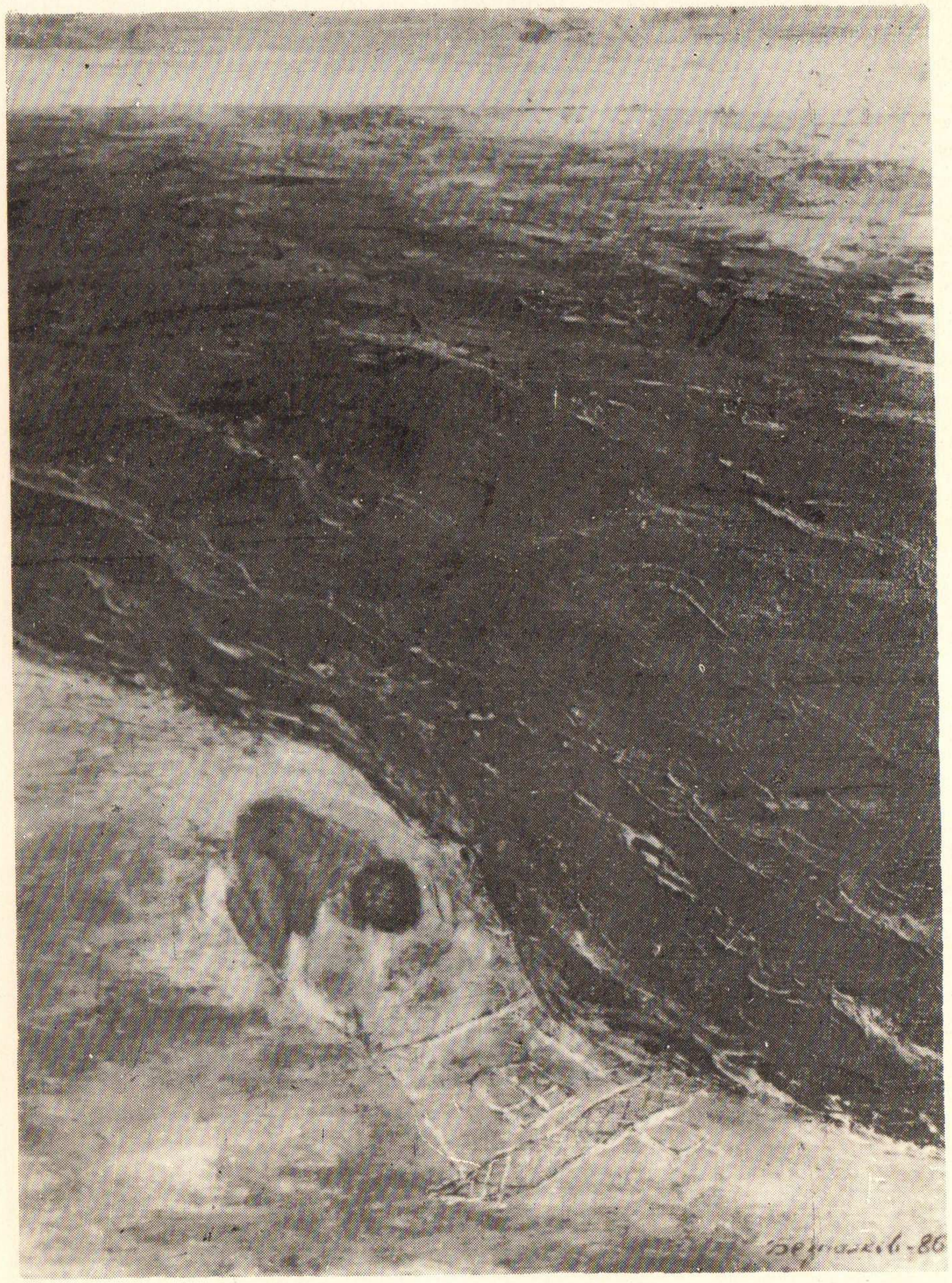
Орач, п. о., 100×190
Троїста музика, триптих:
1. *Танок (ліва частина)*, п. о., 120×130
2. *Музики (центральна частина)*, п. о., 120×170
3. *Сім'я (права частина)*, п. о., 120×110
Ольга, п. о., 55×40

1970

Висота, п. о., 112×80

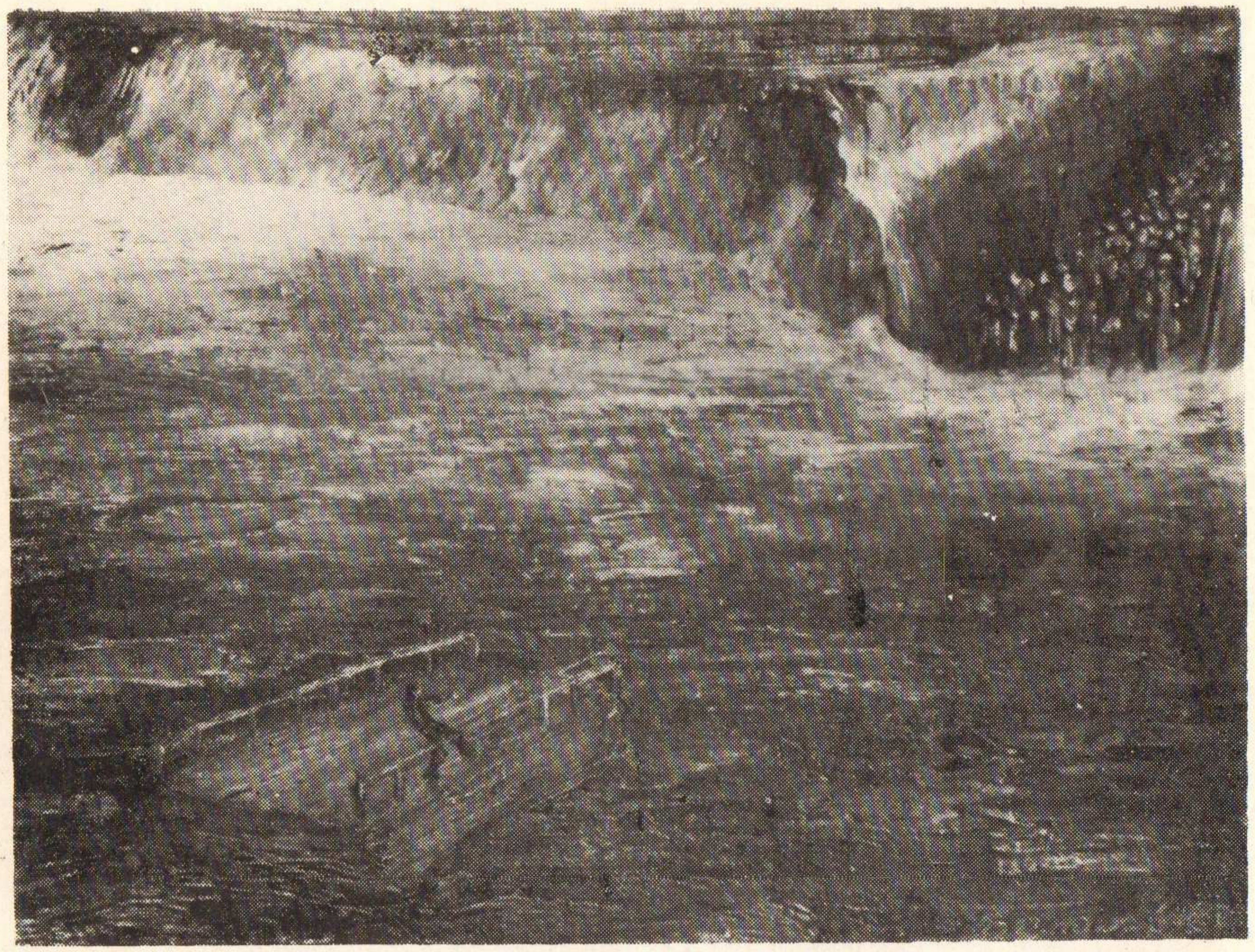
Т. Г. ШЕВЧЕНКО

ХЛОПЧИК,
ЩО МАЛЮЄ
ХАТКУ

І. ВИШЕНСЬКИЙ

— ПОРОМ.

1971

Соняшники, п. о., 75×100

1972

Старий художник, п. о., 120×135 (із серії «Львів 30-х»)
Легенда про Орфея, п. о., 120×135 (із серії «Львів 30-х)

1973

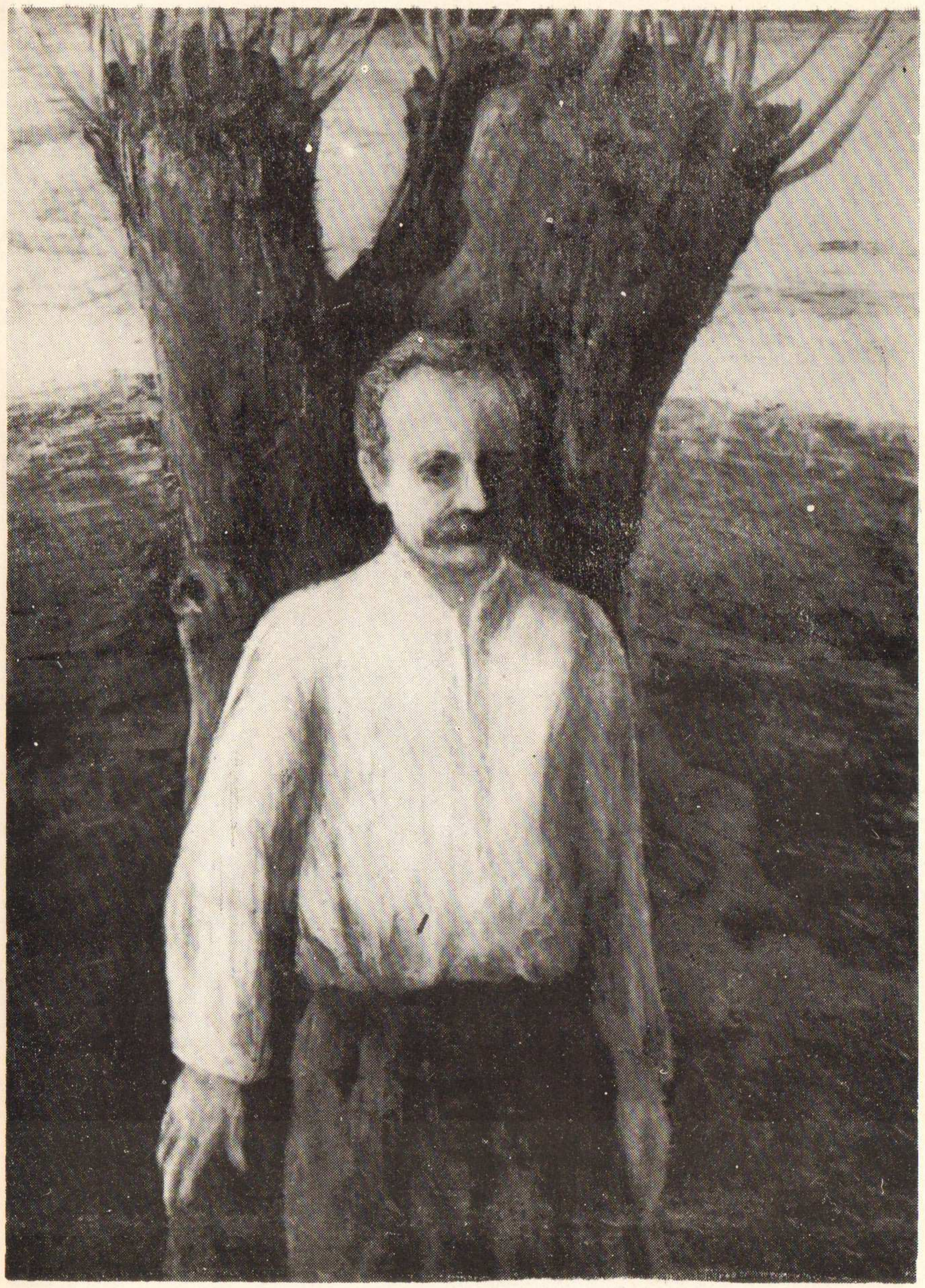
Чабани, п. о., 105×55
Ляльковий театр, п. о., 98×85
Майстерня, п. о., 106×65
Портрет поета Р. Кудлика, п., о., 90×122
Портрет письменниці Н. Бічуї, п. о., 105×86
Голуби, к. о., 70×85

1974

Львівський дворик, п., о., 105×92 (із серії «Дитячі ігри»)
Кораблики моїх мрій, п. о., 100×150 (із серії «Дитячі ігри»)
Голуб миру, п. о., 120×145 із серії «Дитячі ігри»
Надія, п. о., 106×85
Натюрморт із безсмертниками, п., о., 60×50

1975

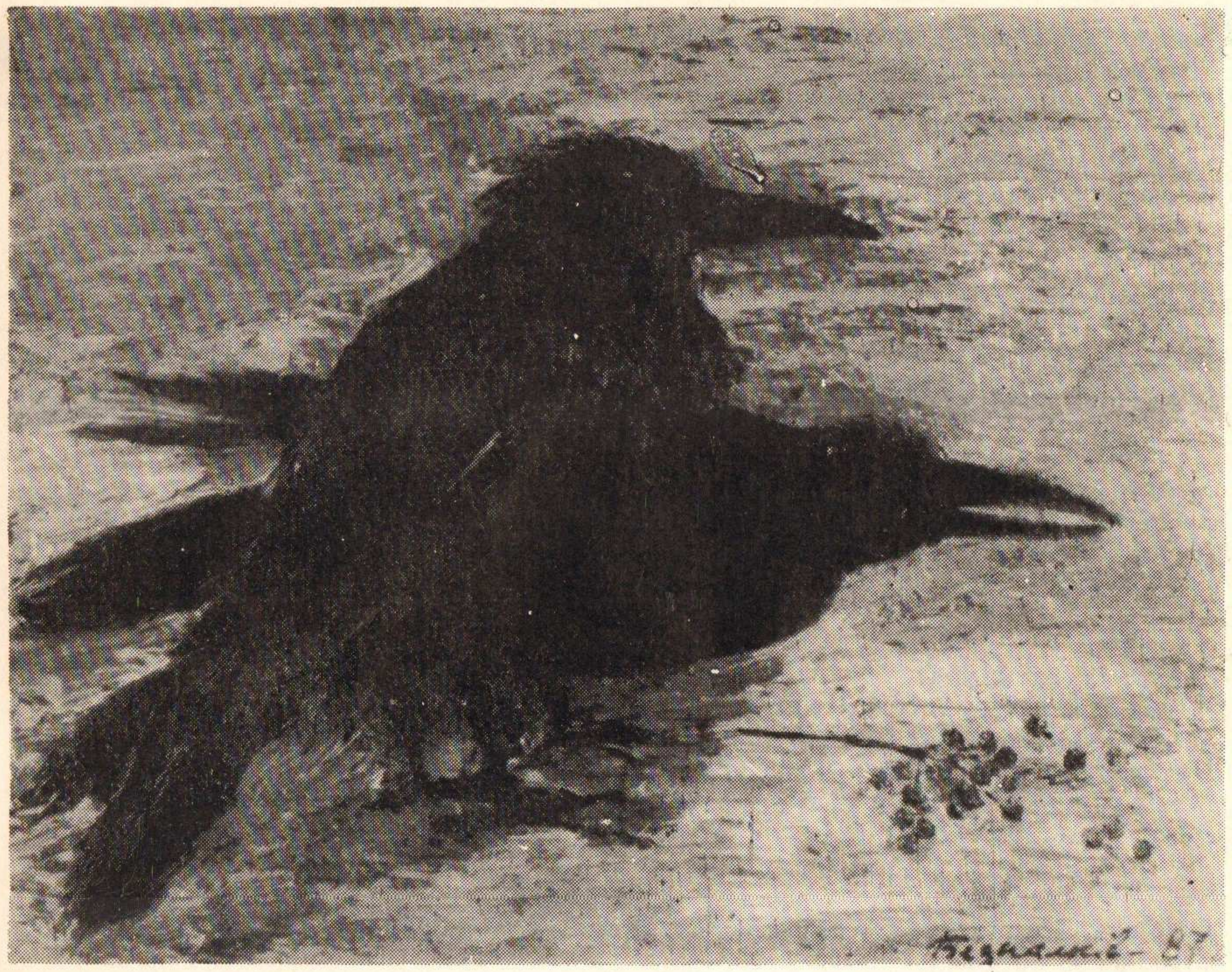
Автопортрет, п. о., 130×160
Полеглий солдат, п. о., 60×37

І. ФРАНКО

Б. — І. АНТОНИЧ

КАЛИНА

Мати, п. о., 145×130
Видове колесо, п. о., 140×125
Натюрморт з вагою, п. о., 55×65
Пугало мого дитинства, п. о., 115×125 (із серії «Дитячі ігри»)

1976

У парку, п. о., 135×120
Вітряки, п. о., 70×90
Запрошую до майстерні, п. о., 90×70
Нарциси, п. о., 65×75
Летіть, голуби, летіть... п. о., 80×60 із серії «Дитячі ігри»)
Портрет письменника Р. Іваничука, п. о., 105×92

1977

Лілії, п., о., 45×57
Стрілецький тир, п. о., 110×95
Буки, п. о., 90×70
Натюрморт із соняшником, п. о., 55×42
Натюрморт для матері, п. о., 45×30
Натюрморт із листом, п. о., 60×45

1978

Повернення з війни, п. о., 120×90
Кручі, п. о., 70×60
Маки, п. о., 45×55

Епізод визвольної війни, 1648 року, п. о., 80×60
Джерело, п. о., 80×65
Портрет актора Ю. Брилинського, п. о., 75×85
Портрет художника О. Шатківського, п. о., 83×72
Портрет дружини, п. о., 83×72
Хлопчик з птахами, п. о., 80×60

1979

Стара бочка, п. о., 60×50
Дністер, п. о., 65×45
Курчата, п. о., 42×95
Спогад, п. о., 112×80

1980

Хлопчик, який малює море, п. о., 40×65
Криниця, п. о., 65×50
Новина, п. о., 85×120
Троє дерев, п. о., 40×55

1981

Мішки, п. о., 60×80
Зимовий пейзаж, п. о., 40×55
Портрет письменника Григора Тютюнника, п., о., 110×80
Натюрморт з картоплею, п. о., 42×53
Площа Старий Ринок у Львові, п. о., 100×80
Політ, п. о., 100×80

1982

Пам'ятка архітектури — бойківська церква в селі Канора, п. о., 50×60
Калина, п. о., 45×70
Портрет Маркіяна Шашкевича, п. о., 90×70
Перші кроки вгору, п. о., 100×60
Портрет Василя Стефаника, п. о., 100×85
Дума, п. о., 125×95

1983

Пеньки, п. о., 50×70
Натюрморт з парасолею, п. о., 60×44
У Третяковській галереї, п. ., 80×60

1984

Лесь Курбас п. о., 90×80
Сухе дерево, п. о., 50×63
Перетягування каната, п. о., 80×110
Живиця, п. о., 60×45
Паркан, п. о., 90×60
Везуть коней, п. о., 56×76

1985

Реквієм, п. о., 120×140
Вузол, п. о., 50×40
Картонна хатка, п. о., 90×101
Тарас Шевченко, п. о., 110×90

1986

Серія за творами І. Франка
1. *Колодязь,* п. о., 76×56

2. *Ріпники,* п. о., 76×56
3. *Кладка,* п. о., 76×56
4. *Рубач,* п. о,. 76×56
5. *Вершина,* п. о., 76×56
1. *Вишенський,* п. о., 120×140
1. *Франко,* п. о., 106×80
Хлопчик, що малює хатку, п. о., 62×50
Жюрі (молодий художник), п. о., 80×100
Хлопчик під дощем, п. о., 80×56
Стадо, п. о., 44×58
Ягнятко, п. о., 45×56
Переправа, п. о., 45×56

1987

Клубок, п. о., 70×90
Автопортрет, п. о., 60×80
Б. — І. Антонич, п. о., 70×50
К. Білокур, п. о., 70×50
Рибалка, п. о., 67×50
Калина, к. о., 35×45
Двері, к. о., 50×40

1988

Хлопчик із собакою, п. о., 60×85

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ:
п. о. — полотно, олія
к. о. — картон, олія

Автор вступної статті і упорядник
Ярослав Охрімович Кравченко
Відповідальний за випуск О. М. Росінський
Художник В. М. Павлик
Здано до складання 02.02.88. Підписано до друку 28.01.83.
БГ 00125. Формат 60x100/16. Папір крейдяний марки «В». Гарнітура літ. Друк високий. Ум. друк. арк. 1,66. Ум. фарб.-відб. 2,12. Обл. вид. арк. 1,27. Тираж 500. Зам. № 645. Безплатно.
Замовне.
Міська друкарня. 292310. Нестеров, Горького, 8.